

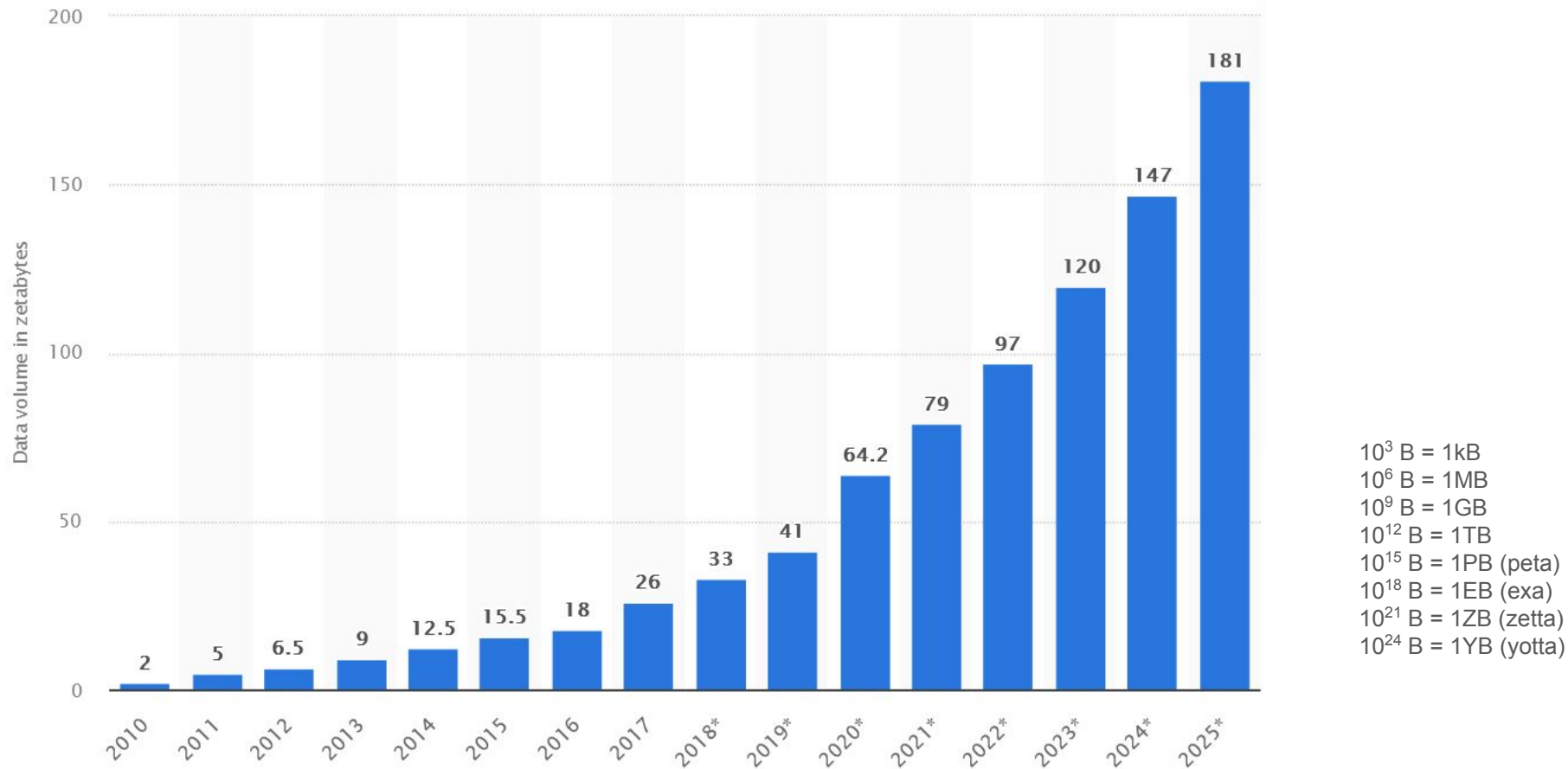
Tehnologije i sistemi eUprave

Predavanja 05

Neke činjenice o podacima

- “90% svih podataka je nastalo tokom poslednje dve godine.”
- “Podaci su dragocene stvari koja će nadživeti svoje informacione sisteme.”
- “Neiskorišćeni podaci se ne razlikuju od podataka koji nisu ni prikupljeni.”
- “Odnos količine podataka i broja zrna peska na Zemlji iznosi 400.000 bajtova po jednom zrnu peska.”
- “Download svih podataka sa Interneta prosečnom brzinom bi trajao 180 miliona godina.”
- “Prikupljanje (i korišćenje) podataka o korisnicima donosi oko 23 puta veći broj korisnika.”
- “Manje od 0,5% svih podataka bude analizirano i iskorišćeno.”
- “Procenat korisnih podataka je približno 30%.”

Obim podataka nastalih širom sveta

izvor: <https://www.statista.com/statistics/871513/worldwide-data-created/>

Otvoreni podaci

- Otvoreni podaci su oni podaci kojima bilo ko može besplatno pristupiti, koristiti ih, menjati i deliti u bilo koje svrhe.
- Može se zaključiti da je kod otvorenih podataka akcenat na dostupnosti i načinu licenciranja, ali je u velikoj meri fokus i na formatu podataka.
- Podaci koji su nastali u radu državnih organa i pri tome su javno objavljeni pod otvorenim licencama se nazivaju otvoreni podaci državnih organa.
- Korist od otvorenih podataka državnih organa je višestruka:
 - povećana transparentnost (smanjene mogućnosti za malverzacije),
 - unapređenje usluga (kroz zapažanja i predloge građana),
 - inovacije i stvaranje nove vrednosti (korišćenje otvorenih podataka u novim proizvodima),
 - efikasnost (dostupnost podataka doprinosi interoperabilnosti).

GODI metodologija

Global Open Data Index (GODI) je metod za ocenjivanje otvorenosti podataka državnih organa iz ugla građanstva.

Zasebno se boduju podaci iz različitih oblasti: budžet, javne nabavke, zakonodavstvo, kvalitet vazduha i vode, izborni rezultati, katastar, rashodi, ...

Bodovanje se vrši po sledećim kriterijumima:

- 15 bodova ako su podaci dostupni online (bez potrebe za registracijom ili podnošenjem zahteva);
- 15 bodova ako su podaci dostupni besplatno;
- 15 bodova ako je podatke moguće preuzeti u celosti;
- 15 bodova ako su podaci ažurni;
- 20 bodova ako su podaci objavljeni pod licencom koja dozvoljava korišćenje, izmenu i redistribuciju;
- 20 bodova ako su podaci u otvorenom i mašinski čitljivom formatu.

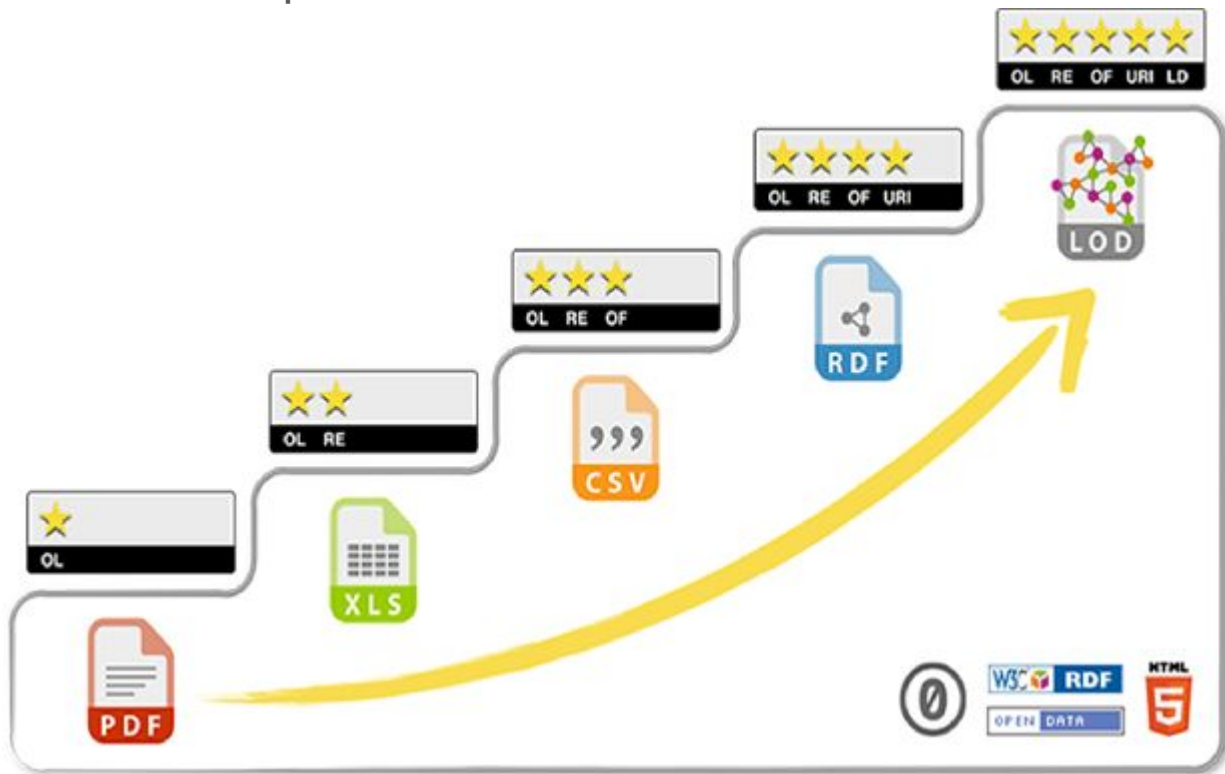
GODI metodologija - rezultati

<https://index.okfn.org/place/>

Rank	Place	Government Budget	National Statistics	Procurement	National Laws	Administrative Boundaries	Draft Legislation	Air Quality	National Maps	Weather Forecast	Company Register	Election Results	Locations	Water Quality	Government Spending	Land Ownership	Score	
35	Greece	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	46%
36	Bulgaria	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	45%
37	Paraguay	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	44%
38	Russia	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	43%
38	Isle of Man	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	43%
38	Puerto Rico	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	43%
41	Serbia	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	41%
41	Israel	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	41%
43	South Africa	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	40%
44	Croatia	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	39%
45	Portugal	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	37%
45	Turkey	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>	37%

Ocena otvorenih podataka po principu 5 zvezdica

Ovaj metod je predložio Tim Berners Lee, kreator World Wide Web-a.
Svaka od pet zvezdica označava dodatni nivo otvorenosti podataka.

☆☆☆☆☆ za povezanost podataka sa drugim srodnim podacima

☆☆☆☆ za upotrebu URI za identifikaciju resursa

☆☆☆ za upotrebu formata koji nisu vlasnički (non-proprietary)

☆☆ za podatke u strukturiranom obliku

☆ za dostupnost podataka na webu pod otvorenom licencom

Open Data Hackathons

Hakatoni su jedan od načina kojima se podstiče uključivanje građana u razvoj aplikacija koje koriste otvorene podatke.

Neki primeri projekata sa hakatona su:

- informisanje o dešavanjima u okolini (odluke donete na nivou grada ili opštine, građevinski radovi, servisne informacije);
- kombinovanje sredstava javnog transporta u planiranju prevoza;
- pretraga građevinskog zemljišta po zadatim kriterijumima;
- predikcija saobraćajnih nezgoda na osnovu vremenskih uslova;
- pronalaženje pešačkih / biciklističkih staza sa najnižim zagađenjem vazduha;
- unapređenje veb portala eUprave (UI, UX, personalizacija, live chat).